

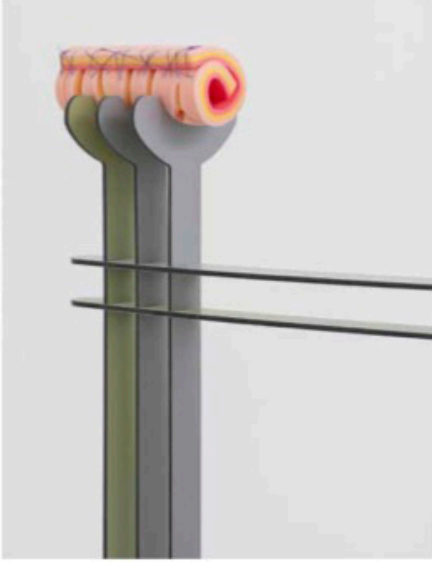

Somut bir *pop* destan

Yazı: Murat Alat
Fotograflar: Kayhan Kaygusuz

Cem Örgen'in THE PILL'deki ilk kişisel sergisi *Yağmur Riski* 27 Nisan'da sona erdi. Sergi, su, arzu, kalp kırıklığı ve malzeme üretim süreçlerinin iç içe geçmiş maddeselliklerini, heykel, çizim, asamblaj, metin ve sese yayılan, aynı anda hem organik hem de yapay görünen bir dizi "beden-olarak-iş" aracılığıyla araştırıyor

Press Review
Unlimited Art, Murat Alat, May-June 2024

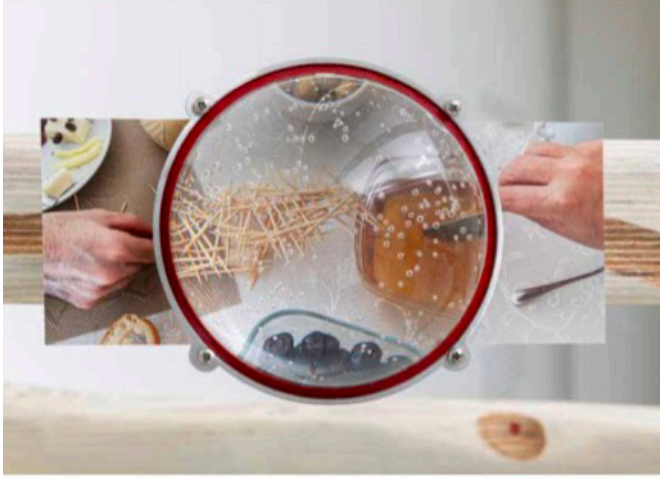
Cem Örgen, (yukarıdan aşağı sırayla) Open surgery, Bags ve Horses, Yağmur Riski sergisinde detay yapıt görüntüleri, The Pill izniyle

Damarlarımda kara safra dolaşüyor bugün. Hava bulutlu. Yağmur yağabilir. Nefes aldığımda atmosferdeki nem ciğerlerime doluyor. Ruhuma su katılıyor, dünya ile hemhâl oluyorum. Nicedir hayat düz bir çizgide akmaktan vazgeçti benim için. Her şey aynı anda olup bitiyor, her şey bana eşit uzaklıkta. Bir olay diğerine bağlanmıyor, beni geçmişten uzaklaştırmıyor, geleceğe taşıyor. Hayat kopuk kopuk parçalar bütünü. Engin, eşsiz bir şimdide asılı kaldım. Ölüm de doğum da ihtimal dâhilinde. Hayır, bu karamsar bir yazı olmayacak. Yaşadığımı her zerremde hissediyorum. Çok şükür ki ölüyorum.

Cem Örgen'i neredeyse sergilemeye ilk başladığı günlerden beri, hüznün eşlikçisi olduğu bir heyecanla takip ediyorum. Örgen'in işleri bir yandan bana yavaş yavaş yaşlandığımı, yeni bir varoluş kipinin çevremi sardığını haber veriyor, öte yandan belki de doğduğum gün içime çöreklenmiş ziyadesiyle çağdışı dekadan ruh halimin katran kıvamındaki yoğunluğunu taze bir bakışın ufkunda çözüyor. Ortasına düştüğüm dünyanın yapaylığından, özgünlüğün hiçbir yerde bulunmadığından şikayet ederek geçmişken yıllarım, örgen vesilesiyle yaşam, kendine has olan, en ummadığım yerde karşına çıkarıyor. Seri üretimin başka zaman olsa *kitsch* diye yaftalamaktan geri duramayacağım basit malzeme dağarcığı Örgen'in işlerinde özgünce canlanıyor. Ben robotlar da rüya görecek mi, diye dertlenirken Örgen alelade bir inşaat malzemesinin bile özgür irade sahibi olduğunu bana ispat ediyor. Ereği sonsuzluk olan otobanın dışına yuvalanmış, haritalandırılmasına ihtimal veremediğim bir düzlükte daha önce hiç var olmamışçasına var hissedilebileceğime iman ediyorum. Bu kıyamet sonrası edebiyatının bir türlü hesap edemediği bir gelecek.

Kumlama alüminyum, polietilen köpük, kontrplak, epoksi, kâğıt, silikon, iPhone, kontrol kalemi, saat vidaları, su merceği... Cem Örgen'in *Yağmurun Riski* adlı sergisi gündelik hayatta ulvi amaçlara koşulan sıradan araçlar olmaktan başka yazgısı bulunmayan envai nesneye adanmış bir şir. Örgen, bu nesnelere ne modern bir tanrı gibi can üflüyor ne de gaipten haber alan bir ilahmışçasına ezoterik anlamlar yüklüyor, onları sadece içlerinden geçen pragmatik ilişkiler ağının cenderesinden çıkarıyor ve bu şeyler kendiliğinden canlanıverip kendi kendilerine, kendi adlarına hareket etmeye başlıyor. Kendinde şey *Yağmurun Riski*'nin baş aktörü.

Nesnelere özgürleştirmek, kendinde şeyi sahneye çıkarabilmek adına *Yağmurun Riski*'nde sanatın repertuarındaki taktiklerden sakınıyor Örgen. Bu sergi yaratıcı bir sanatçının iç dünyasının dışa vurumu olmadığı gibi bir kavramsal çerçevenin gölgesinde örgülenen fikirlerden, nesnelere de ibaret değil. İlişkiler, ağlar bu sergide de mevcut lakin bu bağıntıları koşturulan aşkın bir söylemin izi hiçbir yerde yok. Gündelik hayatın şairsel olmayan kırık dökük şiirselliğini yakalamaya çalışan neo-epik bir şairin kelimelerle kurduğu muhabbeti nesnelere kurarak sanatla edebiyat arasında bir koya demir atıyor örgen. Velhasıl, bütün sergi de teknik olarak birbirine sıkı sıkıya bağlı işlerin hayat kadar geniş, handiyse sınırsız bir düzlükte birbirlerine gevşekçe örülmesinden müteşekkil çok parçalı bir destana dönüşüyor. Bu mütevazı destanın kahramanlarından biri de elbette sanatçının kendisi, zira işler onun ailesiyle yaptığı kahvaltı gibi naçizane bir deneyimden ya da gönül ilişkilerine dair hislerinden pay alıyor; yine de başrol daha ilk anda türlü nesneyle paylaşılıyor, nihai form bu ilişkisellikte vücut buluyor. Galerinin duvarına folyo kesimle aktarılan, sergiyi açıklamaktansa

sergideki nesnelere eklenilen kısa ve hayli puslu bir metnin satır aralarıyla işlerin, ince bir çerçeve olmanın ötesine özel bir ihtimamla geçmeyen adlarının ardında yiten sanatçı sergideki nesnelere herhangi birine evriliyor. Sanatçıya atfetmeye alışık olduğumuz yaratıcılık gibi kudretli bir eylem böylece çeşit çeşit aktör arasında dalga dalga dağılıyor.

Bir şiire bağlanmak için şiirin ardındaki hikâyeye nasıl ihtiyaç duymuyorsam, Ece Ayhan'ı anlamak için Çanakkaleli Melahat'ın kim olduğunu bilmem nasıl gerekmiyorsa, *Yağmurun Riski*'ndeki işlerle karşılaştığımda da bu işlerin ortaya çıkmalarına vesile olan süreçlerin bilgisine ihtiyaç duymuyorum. *Yağmurun Riski*'nde bütün muhtemel kurgular salt nesnelere özgürleşsin diye işe koşmuş birer araçtan ibaret. Amaçlar ve araçlar yer değiştiriyor. Öncül bağıntılar, bir kere söz konusu nesnelere serbest kaldı mı geri çekilip önemini yitiriyor. Karşımda hiç ummadığım, hiç bilmediğim biçimde ışıldayan, birbirleriyle terütaze bir estetik düzlemde özgürce oynayan nesnelere zühür ediyor. Bu canlılık bana da bulaşıyor, üzerimdeki ölü toprağı silkeliyorum.

Şiirle *Yağmurun Riski* arasında kurduğum ve kalbimi güm güm çarptıran irtibat pek de keyfe keder değil aslında. Galeriye daha adımımı atar atmaz karşılaştığım, serginin nüvesini barındıran, adeta sergi içinde bir sergi olan *Pop* adlı yerleştirme bu görüme koltuk çıkıyor. Alüminyumdan imal edilmiş, üzerindeki tüm kablolarla birlikte galerinin epoksi zemininden *pop* diye fıskıran bir su kaynağını andıran sıkı heykelin içine gömülü ekranda dönen, sanatçının atölyesinin kaydından mürekkebe video ve bu videoya eşlik eden, Örgen'in yazıp, dillendirip, düzenlediği, ilk duyduğum andan beri zihnimde dönüp duran, enerjik ve melankolik rap şarkısı sanatçının günümüz şiirinin çok da uzağında olmadığını neredeyse kanıtıyor. İyi bir *rap*'in yirmibirinci yüzyılın şiiri olduğuna çoktandır kanıyorum. Örgen iyi *rap* yapıyor. 🎧

Cem Örgen, *Yağmur Riski* genel sergi görüntüsü, *The Pill* izniyle